

Elaija — Nọmba Abụọ

Àgwà Amụma

Jeff Pippenger

2023-09-27

N’isiokwu gara aga anyị kọwara Ịlaija dịka ihe nnochianya. N’ikwado iwu William Miller, “ihe nnochianya” nwere ike inwe ihe ọ pụtara kariri otu. Ya mere, Ịlaija dị ka ihe nnochianya nwekwara ike inochi anya otu akụkụ nke ihe nnochianya abụọ ahụ, bụ Ịlaija na Mosis. Ihe nnochianya abụọ ahụ nke Ịlaija na Mosis na-agafe n’akwukwo Mkpughe dum, ma ịbụ onye na-ejighi n’aka ihe ihe nnochianya abụọ ahụ na-anochi anya ya pụtara ịbụ onye na-ejighi n’aka banyere ozi di n’akwukwo Mkpughe nke a na-emegehe akara ya ntakiri tupu oge amara agwuchie. N’ihi nke a, anyị ga-atule ugbo a kpomkwem ufođu njirimara amuma ndi a na-ejikota na ihe nnochianya nke Ịlaija.

Anyi nwere ndi ama isi ato iji guzosie ike njirimara amuma ndi ahụ. Ndi ama ndi ahụ bụ onye amuma Elaija, Jon Baptist, na William Miller, ndi mkpali sitere n’aka Chineke na-akowa di ka ihe nnochianya ndi a puru igbanwere ibe ha.

“A dutara otutu puku mmadu ka ha nabata eziokwu ahụ William Miller kwusara, e wee kpolite ndi ohu Chineke n’ime mmuo na ike nke Ịlaija ka ha kposaa ozi ahụ. Di ka Jon, onye bu uzo gawa n’ihu Jizos, ndi ahụ kwusara ozi a di nsọ huru onwe ha ka a manyere ha itinye anyuike n’akuku mborogwu osisi ahụ, ma kpokuo mmadu ka ha mja mkpuru kwesiri ncheghari. E mere akaebe ha ka o teta ma metuta choochi di iche iche n’ike, ma kpughee ezi agwa ha. Ma mgbe a kposara ido aka na ntị ahụ di nsọ ka a gbanahu iwe ahụ na-abia, otutu ndi sonyere na choochi di iche iche natara ozi ogwugwo ahụ; ha huru ndaghachi azu ha, ma jiri anya mmiri ilu nke ncheghari na nnukwu ihe mgbu nke mkpuru obi, wedata onwe ha n’ihu Chineke. Ma ka Mmuo nke Chineke dakwasiri ha, ha nyekwara aka ime ka mkpu ahụ daa, ‘Tuonu egwu Chineke, nyekwanu Ya otuto; n’ihi na oge ikpe Ya abjawa.’” Early Writings, 233.

E nyere Ịlaija, Jon Onye Na-eme Baptizim na Miller mmuo puru iche nke duru ma kowaa oru ha. Ama ha bu nke “a haziri ka o kpalie ma metuta uka di iche iche n’ike, ma gosi” “agwa ha n’eziokwu.” Ma o bu n’oge Ehab, Jon Onye Na-eme Baptizim, ma o bu William Miller, uka ndi ha na-agwa okwu niile nwere isi nke Laodisia nke di omimi ma gbaa ochichiri nke ukwu, nke mere na ozi ahụ kwesiri idi ozugbo dika ito “anyuike n’akorogwu osisi.” O gunyere okwa mmechi nke oge amara, nke, n’ihe metutara Jon Onye Na-eme Baptizim, bu ido aka na ntị banyere “iwe” nke “na-abia.” Ozi Miller nke ikwusa, “Tuonu Chineke egwu, nyekwanu Ya otuto; n’ihi na awa ikpe Ya eruwo,” bukwa ido aka na ntị banyere iwe ahụ na-abia.

“E buliri olu Jon elu di ka opi. Oru e nyere ya bu, ‘Gosi ndi m njehie ha, na ulo Jekob mmehie ha’ (Aisaja 58:1). O nwetaghị agumakwukwo o bula sitere n’aka mmadu. Chineke na okike bu ndi nkuzi ya. Ma a choro otu onye ga-akwadebe uzo n’ihu Kraist, onye nwere obi ike zuru ezu ime ka a nu olu ya di ka ndi amuma nke oge ochie, na-akpo mba ahụ dara ada ka ha chegharia.” Selected Messages, book 2, 148.

Elaija nyere iwu ka ọgbọ ya horo n'ubochi ahụ ma ha ga-ejere Chineke ozi ma o bu Bel, ọgbọ ahụ ekwughikwa otu okwu, nke ha nhata na ihoro Bel.

“O ditubeghi mgbe mkpa ido aka na nti ndi kwesi ntukwasi obi na iba mba, na ime ihe n'uzo siri ike, kpomkwem, ji buru nnukwu karja n'oge a ugbu a. Setan ewedatala n'ike di ukwu, n'ihia na o maara na oge ya di mkpirikpi. O na-eji akuko ifo ndi na-atọ uto ekpuchi uwa dum, ndi nke Chineke na-achokwa ka a na-agwa ha ihe di nro. A naghị asi mmehie na ajo omume asi. E gosiri m na ndi nke Chineke aghaghị ime mgbalị ndi siri ike karja, nke kwusie ike ma kpebisie ike, iji kughachi ochichiri na-abata abata. A choro oru miri emi nke Mmuo nke Chineke ugbu a karja mgbe o bua ozo. A ghaghị ima jijiji puo n'ime mgbagwoju anya nke uche. Anyi aghaghị iteta n'ura ibu nke ga-abu mbibi anyi ma o buru na anyi eguzogideghị ya. Setan nwere mmetuta siri ike, nke na-achikwa, n'elu uche mmadu. Ndi nkwusa na ndi mmadu no n'ihe ize ndu nke ibu ndi a huru ka ha no n'akuku ike nke ochichiri. Enweghi ihe a na-akpo onodu etiti ugbu a. Anyi niile no n'ezie n'akuku ezi ihe, ma o bu n'ezie anyi so n'ihe ojo. Kraist kwuru, si: ‘Onye na-anoghi n'akuku M na-emegide M; onye na-esoghi M achikota, na-achusasi kwa n'ezie.’” Testimonies, volume 3, 327.

Jon koro “mba ahụ mebiri emebi” nke akuko ihe mere eme ya “ogbo nke ajuala.” N'ikpeazu, ndi Millaotos korara mba ahụ mebiri emebi nke akuko ihe mere eme ha dika umunwaanyi ndi Babilon. Ma o bu Ilaija, Jon, ma o bu Milla, o dighi onye n'ime ha ato bu oka mmeta nka mmeta okpukpe. A koro ha niile site n'uzo ndu nkiti nke mmadu.

“Eziokwu ahụ dika o di n'ime Jisos, dika O kwusara ya mgbe igwe ojii di nro kpuchiri Ya gburugburu, bu eziokwu na ntukwasi-obi n'ubochi anyi taa, o ga-emekwa ka uche onye na-anabata ya di ohuru n'ezie dika o mewa ka uche ndi mmadu di ohuru n'oge gara aga. Kraist ekwuputawo, ‘O buru na ha anoghi Mozis na Ndi Amuma, a gaghị emekwa ka ha kwenye, obuna ma o buru na otu onye si n'onwu bilie.’ (Luk 16:31).

“Dika otu ndi, anyi ga-akwadebe uzo nke Onyenwe anyi, n'okpuru nduzi na-achị ihe niile nke Mmuo Nso, maka mgbasaa nke ozioma n'idi ocha ya. Iyi nke mmiri di ndu ga-emikwu emi ma gbasaa n'uzo o na-aga. N'ubi oru niile, ndi di nso na ndi di anya, a ga-akpo ndi mmadu puo n'aka ugbo, na n'oru azumahia nkiti ndi a na-ahukari nke na-ejikari uche mmadu n'oru, ha ga-amukwa ihe n'ikporita na ndi ikom nwere ahumahu—ndi ikom na-aghota eziokwu ahụ. Site n'oru ebube kachasi itunanya nke Chineke, ugwu nke ihe isi ike ga-ewepu, tubaakwa n'ime oké osimiri. Ka anyi ruo oru dika ndi nwetara idi ire nke eziokwu di ka o di n'ime Jisos.”

“N'oge a, a ga-enwe usoro ihe omume nke ga-ekpughe na Chineke bu Onye nwe onodu ahụ. A ga-ekwusa eziokwu ahụ n'asusu doro anya, nke a na-apughị imehie. Ndi na-ekwusa eziokwu ahụ ga-agbalị igosi eziokwu ahụ site n'uzo ndu e debere n'usoro nke oma na omume nso. Ma ka ha na-eme nke a, ha ga-adi ike n'ikwado eziokwu ahụ, na n'inye ya itinye n'oru nke doro anya nke Chineke nyere ya.

“Mgbe ndi ikom ahụ, ndi marawori ma kuziakwa eziokwu ahụ, si n'ezie uzo tugharia gaa n'amamihe mmadu, ma na-ekesara uche ndi a ghogburu aghugho efere nke akuko ifo nke ha onwe ha, o bu oge di oke mkpa ka ndi ahụ ndi buru ndi oru n'oru izisa ozi-oma, ma ndi e dopurula gaa n'ilekota ulo nri, ulo ahia nri, na ngalaba oru azumahia ndi ozo, bia n'usoro, muo

Baibul ha nke oma n'irusi oru ike, ma jiri okwu Chineke n'aka, kesaa eziokwu nke Baibul, nri nke mmuo, n'ime mmekorita oru ha na ndi mmuo ozi nke eluigwe. Ugbu a oru a na-akpoku ndi oru ndi e nyere oru site n'aka Chineke n'olu ike. Ike nile ga-asizi ugwu ndi ahụ nke ihe isi ike, Wepu onwe gi, tufuo onwe gi n'ime osimiri." Paulson Collection, 73, 74.

Elaija, Jon na Milla bu, ma n'ih i ya ha na-anochi anya, ndi ikom a kporo site n'"oru" ndi "a na-ahukari," n'ih i na "ndi ikom ahụ" bu ndi kuziri eziokwu na mbu mechara "atugharia n'akuku gaa n'amamihe mmadu, ma nye uche ndi a ghogburu aghugho efere nke akuko ifo nke ha." Ndi nkiti ahụ a kporo ga-enye "ngwa ziri ezi ahụ" nke amuma Akwukwo Nso dika "Chineke nyeworo ya." Ugboro abuo, n'akuku okwu ahụ, Sister White kowara "ugwu" dika "ugwu nke ihe isi ike." Oru ndi ikom ndi a gunyere iweda ala "ugwu o bu la." Oru ahụ nke ndi nkiti a kporo site n'ugbo ikwo ihe n'onodu idi umeala n'obi ruzuru na-anochi anya oru nke ichoputa usoro ziri ezi nke Akwukwo Nso n'iche iche megide efere nke akuko ifo mmadu ndi ndi oka mmuta okpukpe nke oge ahụ na-ekesa.

"Oru Jon Onye-nzo-baptizim, na oru ndi ahụ nke n'ubochi ikpeazu ga-aputa n'ihu n'mmuo na ike Ilaija iji kpo ndi mmadu n'onodu nturundu na enweghi mmasi ha, bu otu ihe ahụ n'otutu akuku. Oru ya bu ihe nnochianya nke oru a ghaghi ime n'ogbo a. Kraist ga-abia nke ugboro abuo ikpe uwa n'ezi omume. Ndi ozi Chineke, ndi na-ebu ozi ido aka na nti ikpeazu a ga-enye uwa, ga-akwadebe uzọ maka obibia nke ugboro abuo nke Kraist, dika Jon kwadebere uzọ maka obibia mbu Ya. N'oru nkadebe a, 'ndagwurugwu o bu la ka a ga-ebuli elu, ugwu o bu la na nkume nta o bu la ka a ga-eme ka ha di ala; ebe gbagoro agbago ka a ga-eme ka o togboro n'ahiri, ebe ndi joro njo kwa ka a ga-eme ka ha buru ala di larii' n'ih i na a ga-emeghari akuko ihe mere eme, ma ozokwa, 'ebube nke Onyenwe anyi ka a ga-ekpughe, anu ahụ niile ga-ahukwa ya onu; n'ih i na onu Onyenwe anyi ekwuwo ya.'" Southern Watchman, March 21, 1905.

Agwa ndi e ji amata ndi mmeghari ato ahụ, nke Aizaya kowara, bu na a ga-ebuli ndagwurugwu o bu la elu, a ga-eme ka ugwu o bu la di ala, a ga-eme ka ihe gbagoro agbago guzozie, a ga-emekwa ka ebe ndi tara akpu di larii. Uzọ nke Onyenwe anyi nke a na-akwadebe site n'ibulite ndagwurugwu ndi ahụ elu, n'ime ka ugwu ndi ahụ di ala, na ime ka ihe gbagoro agbago guzozie, na ebe ndi tara akpu buru larii, bu uzọ ochie.

Olu onye ahụ nke na-eti mkpu n'ozara, Dozienu uzọ nke Onyenwe anyi, meenu ka okporo uzọ di n'ozara guzozie maka Chineke anyi. A ga-ebuli ndagwurugwu o bu la elu, a ga-eme ka ugwu na nta niile di ala: a ga-eme ka ebe gbagoro agbago guzozie, a ga-emekwa ka ebe ndi siri ike buru ala di larii; A ga-ekpughekwa ebube nke Onyenwe anyi, anu ahụ nile ga-ahukwa ya onu: n'ih i na onu Onyenwe anyi ekwuwo ya. Aizaya 40:3-5.

Mgbe ndi Juu na-ekwurita okwu n'uzo esemokwu juru Jon Onye Na-eme Baptizim ma o bu ya bu Ilaija ahụ ga-abia, o zara na o bugh; ma o mesiri kpo onwe ya onye e kwuru banyere ya n'akwukwo Aisaja.

Nke a bukwa ama Jon, mgbe ndi Juu zitere ndi nchaja na ndi Livi site na Jerusalem iju ya si, Onye ka i bu? O kwuputara, o gonahughikwa; kama o kwuputara, Abughi m Kraist ahụ. Ha wee juo ya si, Gini? I bu Ilaija? O wee si, Abughi m. I bu onye-amuma ahụ? O wee zaa, Mba.

Ha wee si ya, Ònye ka i bu, ka anyi wee nye aziza nye ndi zitere anyi. Gini ka i na-ekwu banyere onwe gi? O siri, Abu m olu onye na-eti mkpu n'ozara, Dozienu uzọ nke Onyenweanyi, di ka onye-amuma Aisaja kwuru. Jon 1:19–23.

Nkwadebe nke “uzọ nke Onyenwe anyi” na-akowaputa usoro ndi mmuo ozi duru Miller ka o ghota ma jiri ruo oru, iji kwadebe nghota nke Akwukwo Nso banyere “uzọ” ahụ ndi mmadu ga-eje ije n'ime ya. A ghaghị ime ka “ugwu” o bula di ala, n'ih i na ugwu di n'amuma Akwukwo Nso na-anochi anya eziokwu ndi, n'ile anya mbu, di ka ndi siri ike nghota. Iji ghota ugwu nso ahụ di ebube nke Daniel isi nke iri na otu amaokwu nke iri anọ na ise, nke eze nke ugwu na-agbalị imeri, a na-amata ya site n'ibu uzọ choputa ugwu nso ahụ di ebube n'ezio kwu n'ime Jerusalem, nke n'amuma na-akowa ugwu nso ahụ di ebube nke mmuo. Iji kowaa ugwu ahụ a kporo Armageddon, nke putara ugwu Megiddo, mmadu ga-aga Megiddo n'ezio kwu. A na-ewepu ihe isi ike amuma ndi a na-anochi anya di ka ndi siri ike mgbe a na-eji ukpuru ahụ bu na mmalite nke ihe na-egosi njedebe nke ihe aru oru.

Usoro e gosiputara site n'aka Aisaja, nke Jon zoro aka na ya, nke Miller weputara, na-ebuli ndagwurugwu o bula elu. Ma o buru na o bu “ndagwurugwu ohuu” di na Aisaja iri abuo na abuo, “ndagwurugwu okpukpu nwuru anwu” di na Ezikiel, ma o bu “ndagwurugwu Jehoshafat” di n'akwukwo Joel, usoro ahụ nke e dabeere n'elu nghota ziri ezi banyere agwa Kraist—di ka e si anochi Ya anya di ka Palmoni, Onye Na-agu Onu N'uzo Di Ebube, n'akuko ihe mere eme nke ndi Millerait, ma o bu di ka Alfa na Omega, onye oka asusu di ebube, n'akuko ihe mere eme anyi—bu ihe na-ebuli ezio kwu amuma ndi a na-anochi anya ha n'ime “ndagwurugwu” nke Okwu Chineke elu.

Ihe gbagoro agbago ndi a ga-eme ka ha kwu oto, na ebe ndi ahụ siri ike nke a ga-eme ka ha di larii, na-anochi anya oru nke imezi omenala na odinala ndi otu nchujà Laodisia na-eji akwado efere ha e meruru emeru nke akuko ifo. A na-akowaputa oru Ilaija kpomkwem di ka nke na-anochi anya usoro ezi nke Akwukwo Nso, n'iluso akuko ifo nke ndi oka mmuta okpukpe na ndi nchujà ogo. A na-aruzu oru ahụ site n'aka “ndi nkiti,” o bughị site n'aka ndi nchujà na ndi oka mmuta okpukpe guru akwukwo. N'ime njirimara amuma nke ndi akaebe ato a dikwa ezio kwu di mfe a, bu na Ilaija ahụ ga-abia ga-abu nwoke.

Nleba anya ahụ puru iyi ihe na-adighi mkpa, ma ka ndi oka mmuta okpukpe nke Adventism na-achọ ikwado akuko ifo ha, ha ewerela otu akuko okwu sitere n'aka Sister White ebe o na-ekwu n'oge ga-abia banyere otu nwoke nke ga-abia n'ime mmuo na ike nke Ilaija, wee tinye akuko ifo nkowa nke ha, ma na-esi onwu na Sister White na-ekwu banyere onwe ya.

“A ga-emezu amuma. Onye-nwe-anyi na-ekwu, si: ‘Lee, M ga-ezigara unu Ilaija onye-amuma tupu obibia nke ubochi ukwu ahụ dikwa egwu nke Onye-nwe-anyi.’ O nwere onye ga-abia n'mmuo na ike nke Ilaija, [Lee mgbakwunye.] ma mgbe o putara, ndi mmadu puru isi: ‘I ji ezi obi ike nke ukwu, i naghị akowa Akwukwo Nso n'uzo ziri ezi. Ka m gwa gi otu i ga-esi kuzie ozi gi.’”

“E nwere otutu ndi na-enweghi ike imata odiche di n'etiti oru Chineke na nke mmadu. Aga m ekwu ezio kwu dika Chineke si enye m ya, ma ana m ekwu ugbo a, O buru na unu anogide

na-achọ mmehie, na-enwekwa mmụọ nke esemokwu, unu agaghị ama eziokwu ma ọlị. Jisọs siri ndi na-eso ụzọ Ya, ‘Enwerem otutu ihe ozo m ga-agwa unu, ma unu apughị ibu ha ugbu a.’ Ha anoghị n’onodu nke ga-eme ka ha nwee ike ighota ihe ndi di nso na nke ebighi ebi; ma Jisọs kwere nkwa izite Onye Nkasi Obi, onye ga-akuziri ha ihe niile, meekwa ka ha cheta ihe niile obula O gwara ha.”

“Umunna, anyi agaghị atukwasi mmadu obi. ‘Kwusinu n’ebe mmadu no, onye ume ya di n’imi ya: n’ihi na gini ka a ga-eji were ya di ka ihe?’ Unu aghaghị ikwado mkpuruobi unu ndi na-enweghi enyemaka n’ebe Jisọs no. O dighi ekwesị ka anyi nuo n’isi iyi nke ndagwurugwu mgbe e nwere isi iyi n’ugwu. Ka anyi hapu iyi ndi di n’ala; ka anyi bia n’ebe isi iyi ndi di elu no. O buru na e nwere otu isiokwu nke eziokwu unu na-aghogha, nke unu na-ekwenyeghi banyere ya, nyochaanu ya, tonyere Akwukwo Nso na Akwukwo Nso, gbadaa omimi nke eziokwu n’ime ogba aku nke Okwu Chineke. Unu aghaghị idowe onwe unu na echiche unu n’elu ebe ichuaja Chineke, wepu echiche unu unu butere uzo, ma kwe ka Mmuo nke eluigwe duzie unu n’eziokwu niile.” Testimonies to Ministers, 475, 476.

“A ga-abia mmadu n’mmuo na ike Elaija: Ufodu etinyewo okwu ndi a n’oru n’uzo na-ezighi ezi n’ebe mmadu ufodu no, bu onye e chere na o ga-aputa na ozi amuma mgbe ndu na oru Oriaku White gasiri. Paragraf ato mejuputara isiokwu a nke akporo ‘Ka Eluigwe Duo’ bu naani obere akuku nke okwu Ellen White kwuru na Battle Creek, Michigan, n’utu Jenwari 29, 1890. Dika e biputara nke a na Review and Herald nke Febrwari 18, 1890, o buuru aha bu ‘Otu esi ezute Isi Ihe Ozizi a na-arurita uka.’ Mpekere ndi ozo e si n’isiokwu a weputa ma jiri nke ukwu mejuputa ufodu ibe nke mpiakota a, nwere ike ichota na ibe 23, 104, 111, 119, 158, 278, na 386. E meputaghachila isiokwu ahụ n’uju ya nile na Selected Messages 1:406–416, ebe akuku mejuputara mpekere a kporo ‘Ka Eluigwe Duo’ putara na ibe 412 na 413. Mgbe a gurụ isiokwu ahụ n’uju ya nile, o na-aputa nke oma na Ellen White, n’okwu a o kwuru ntakiri ihe kariri otu afọ mgbe Nzuko Minneapolis gasiri nye otu igwe no na Battle Creek, na-ekwu maka ozi ya onwe ya. Ufodu amalitela ito oru ya uta. Lezienụ anya na na paragraf nke bu nke ahụ uzo, nke putara na mpiakota a na ibe 475, Ellen White na-ekwu, si:”

“Anyi kwesiri ibata n’onodu ebe odiche o bula ga-agbaze puo. O buru na echere m na enwere m ihè, aga m aru oru m n’ikpopta ya. Were ya na m juru ndi ozo ajuju banyere ozi Onyenwe anyi ga-achọ ka m nye ndi mmadu, onu uzo ahụ puru imechi ka ihè ahụ ghara iru ndi ahụ Chineke zitere ya n’aka ha. Mgbe Jisọs banyere n’ime Jerusalem n’inyinya ya, igwe ahụ dum nke ndi na-eso uzo ahụ malitere inuri onu ma too Chineke n’oke olu n’ihi oru ebube niile ha ahwo; na-asi, Ngozi diri Eze nke na-abia n’aha Onyenwe anyi: udo di n’eluigwe, na ebube diri Onye Kasi Elu. Ma ufodu n’ime ndi Farisii sitere n’etiti igwe mmadu ahụ siri Ya, Onye Ozizi, baara ndi na-eso uzo Gi mba. O wee zaa si ha, Ana m agwa unu na, o buru na ndi a ekwuo nkiti, nkume ndi ahụ ga-eti mkpu ozugbo’ (Luke 19:37–40).

“Ndi Juu gbaliri igbochi ikwusa ozi ahụ e buru n’amuma n’Okwu Chineke.”

“Mgbe ahụ, o na-eme ozo ntuka n’ihe o huru n’onwe ya:

“Amuma aghaghị imezu. Onyenwe anyi na-asi, “Lee, M ga-ezitere unu Ilaija onye-amuma tupu obibia nke ubochi ukwu ahụ na nke di egwu nke Onyenwe anyi” (Malachi 4:5). O nwere

onye ga-abia n'ime mmuo na ike nke Ilaia, ma mgbe o putara, ndi mmadu puru ikwu, "I na-anu oku n'obi nke ukwu, i naghị atughari Akwukwo Nso n'uzo kwesiri ekwesị."—Selected Messages, volume 1, 412.

"Na o na-ezo kwa aka n'ahumihe nke ya onwe ya ka a na-emekwa ka o doo anya site na paragraf sochirinụ, nke o na-ekwuputa n'ime ya, si:"

"Aga m akowa eziokwu dika Chineke na-enye m ya...." Nkwunye na Testimonies to Ministers.

Eziokwu ahụ bụ na Ellen White ghaghị ilebara akukọ ifo ndi okà mmuta okpukpe na ndi ndu nke oge ya anya, adighi enye ihe amà obula na o na-akowaputa onwe ya dika "nwoke" ahụ ga-abia n'odinihu n'immuo na ike Elaija. Ebee ka ihe amà obula di banyere otutu ndi mmegide Ellen White n'ime Adventism na-awakpo usoro o jiri tinye Akwukwo Nso n'oru? Ebee ka a gwara ya mgbe obula, "i naghị akowa Akwukwo Nso n'uzo ziri ezi"? O na-akowa nke oma na a ga-enwe mmeghari nke ndi mmadu na njedebe nke uwa nke a ga-enye ike site n'immuo na ike Elaija, ma o dighi uzo ziri ezi obula a puru isi tuo aro na o chere na mmeghari ahụ nke mkpu ukwu nke mmuo ozi nke ato na-eme n'oge ahụ o buru amuma banyere ngosiputa n'odinihu nke ike Elaija. Ndi oka mmuta okpukpe Adventist nke Laodicea ga-acho ka igwe aturu ha kwere na Sister White no "na-ezo aka" na "ahumahụ nke onwe ya" dika mmezu nke onye amuma Elaija a ga-ezite tupu nnukwu ubochi ahụ di egwu nke Onyenwe anyi.

Lee, M gāzitere unu Ilaia onye-amuma tupu obibia nke nnukwu ubochi ahụ nke Jehova, nke dikwa egwu. Malakai 4:5.

Otu njirimara amuma nke Ilaia di ka akara bu na o na-egosi usoro omumu Akwukwo Nso nke na-emegide akukọ ifo nke otu nchujà nke na-ekesa akukọ ifo banyere omenala na odinala. A na-aruzu oru ya nke ikwadebe uzo (nke a bu uzo, jeenu ije n'ime ya) site n'usoro omumu Akwukwo Nso nke na-emegide ozizi nke nchujà emeruru emeru. Ma di ka ndi amà ato ahụ nke Ilaia, Jon Onye Na-eme Baptizim, na Miller siri di; tinyere amà Sister White banyere odidinihu puta ihè nke Ilaia n'oge ahụ, o ga-abu nwoke, o bughị nwanyi. Mgbe a ghotara usoro omumu nke Palmoni na Alfa na Omega n'ezi uzo, a na-amata ya o bughị nani di ka otu nchikota iwu Akwukwo Nso maka ikowa Akwukwo Nso, kama di ka oyiri agwa nke Kraist, nke bu ebube Ya.

A ga-ekpughekwa ebube nke Onyenwe anyi, anu aru niile ga-ahukwa ya onu: n'ih na onu Onyenwe anyi ekwuwo ya. Aizaja 40:5.

A na-anochi anya agwa Kraist n'onwe ya site n'uzo e kwesiri iji ghotà Okwu Ya, n'ih na O bu Okwu ahụ.

"Iwu Chineke nke di n'ebe nso n'elugwe bu nnukwu mbu-isi nke iwu ahụ, nke ihe e dere n'elu mbadamba nkume ma Mozis deko n'ime Pentatiuk bu nnoo oyiya ziri ezi nke na-adighi agho aghugho. Ndi bjarutere n'ighota isi okwu a di mkpa ka e duru ha otu ahụ ihu odidi nso na nke na-adighi agbanwe agbanwe nke iwu Chineke. Ha huru, dika ha na-ahutubeghi mbu, ike nke okwu Onye Nzoputa ahụ: 'Ruo mgbe eluigwe na uwa ga-agabiga, obuna otu mkpuredemede nta ma o bu otu akara nta agaghị apu n'iwu n'uzo o bula.' Matiu 5:18. Ebe iwu Chineke bu

mkpughe nke ọchịchọ Ya, oyiya nke agwa Ya, ọ ghaghị idigide ruo mgbe ebighi ebi, ‘dika onye-àmà kwesiri ntukwasị obi n’eluigwe.’ Ọ dighi otu iwu e kagburu; ọ dighi otu mkpuru edemede nta ma ọ bu akara nta e gbanwere. Onye ọbu abụ ahụ kwuru, si: ‘Ruo mgbe ebighi ebi, O Jehova, okwu Gị ka edoziri n’eluigwe.’ ‘Iwu Ya niile siri ike. Ha guzosiri ike ruo mgbe ebighi ebi na mgbe nile.’ Abụ Oma 119:89; 111:7, 8.” The Great Controversy, 434.

Dị nnoo ka iwu iri ahụ bu ngukota e dere nke agwa Kraist nke na-apughị igbanwe agbanwe, otu a kwa ka ukpuru nke nkowa amuma bu ngukota nke agwa Ya.

“Anyi kwesi imata n’onwe anyi ihe bu Iso Uzo Kraist, ihe bu eziokwu, ihe bu okwukwe ahụ anyi natara, ihe bu iwu ndi di n’Akwukwo Nso—iwu ndi e nyere anyi site n’aka ikike kachasi elu. E nwere otutu ndi na-ekwere n’enweghi ihe kpatara ya ha ga-eji guzobe okwukwe ha, n’enweghi ihe akaebe zuru ezu banyere eziokwu nke okwu ahụ. Ọ buru na e webata echiche nke kwekorọ na echiche ndi ha burula uzo nwee, ha di njikere ozugbo inakwere ya. Ha anaghi esite n’akpata ihe ruo na nsonaazu ya ewere echiche, okwukwe ha enweghi ezi ntola, ma n’oge onwunwa ha ga-achoputa na ha ewuwo n’elu aja.”

“Onye ọ bula zuru ike n’obi, juo afo n’ihe omuma ya nke ugbo a na-ezughị okè banyere Akwukwo Nso, na-eche na nke a ezuru maka nzoputa ya, ọ na-ezu ike n’ime aghugho na-ebute onwu. E nwere otutu ndi a na-ejighi n’aka kwadebe nke oma site n’arumuka ndi sitere n’Akwukwo Nso, ka ha wee nwee ike imata njehie, ma kpee ikpe megide omenala na nkwenkwe ugha niile e nyefere di ka eziokwu. Setan etinyewo echiche nke ya n’ofufe Chineke, ka o wee mebie idi mfe nke ozioma Kraist. Otutu mmadu ndi na-ekwu na ha kwere eziokwu nke ugbo a, amaghi ihe mejuputara okwukwe ahụ e nyere ndi nso otu ugboro—Kraist n’ime unu, olileanya nke ebube. Ha na-eche na ha na-agbachitere akara okè ochie, ma ha di oku nwayo ma buru ndi na-enweghi mmasi. Ha amaghi ihe ọ putara ikpa n’ime ahumahu ha ma nwee ezi ike nke ihunanya na okwukwe. Ha abughị ndi na-amu Baibul nke oma na nkenke, kama ha bu ndi umengwu na ndi na-adighi etinye uche. Mgbe odiche nke echiche bilitere banyere amaokwu di n’Akwukwo Nso, ndi a na-amubeghi ya n’ihi ebumnuche dororo anya, ndikwa na-edoghi anya n’ihe ha kweere, na-apu n’eziokwu. Anyi kwesiri ime ka e tinye n’obi mmadu niile mkpa ọ di iji nlezianya muchaa eziokwu Chineke, ka ha wee mara na ha maara ihe bu eziokwu. Ufodu na-ekwu na ha nwere nnukwu ihe omuma, ma na-enwe afo ojuju n’onodu ha, mgbe ha enweghikwa aguu ike maka oru ahụ, enweghikwa ihunanya na-ere oku maka Chineke na maka mkpuru obi ndi Kraist nwuru n’ihi ha, karija ka ọ ga-adi ma ọ buru na ha amabeghi Chineke mgbe ọ bula. Ha anaghi agu Baibul [ka ha wee] were mmanu na okpurukpu ya buru nke mkpuru obi nke ha. Ha anaghi enwe mmetuta na ọ bu olu Chineke na-agwa ha okwu. Ma ọ buru na anyi chorọ ighota uzo nzoputa, ma ọ buru na anyi chorọ ihu uzari nke Anyanwu ezi omume, anyi ga-amu Akwukwo Nso n’ihi ebumnuche dororo anya; n’ihi na nkwa na amuma nke Baibul na-awusa uzari dororo anya nke ebube n’elu atumatu mgbaputa nke Chineke, bu eziokwu ukwu ndi a na-adighi aghota nke oma.” The 1888 Materials, 403.

Iji buru onye Kraist n’ezie putara idi ka Kraist. Akuku edere a na-egosi na anyi “kwesiri ima n’onwe anyi ihe bu ezi okpukpe Kraist.” Ọ na-ekwu na anyi “kwesiri ima” “ihe bu eziokwu.” Anyi “kwesiri ima” “ihe bu okwukwe ahụ anyi natara.” Anyi kwesiri ima “ihe bu iwu nile nke Akwukwo Nso—iwu ndi e nyere anyi site n’aka ikike kachasi elu.” Idi ka Kraist chorọ ka mmadu

mara ihe iwu nile nke Akwukwo Nso bu, bu ndi e nyere anyi site n'aka ikike kachasi elu. E wezuga iwu ndi ahụ, anyi apughị idi ka Kraist, n'ihina iwu ndi e nyere site n'aka ikike kachasi elu bu oyiri agwa Ya.

Njirimara ozo nke Ilaija bu oru ikwadebe uzo maka onyeozu nke ogbugba-ndu ahụ. Ilaija na-anochi anya oru a na-aruzu n'oge akuko ihe mere eme mgbe a na-agabiga ndi bubu ndi a hoputara, ma n'otu oge ahụ a na-ahorokwa ndi ohu a hoputara. Akuko ihe mere eme ahụ na-anochi anya usoro ime ka ihe di ocha nke na-amiputa otu ndi a na-anochi anya di ka onyinye di ocha, n'iche megide ndi bubu ndi a hoputara na-adighi ocha.

Lee, Aga m ezite onye-ozu m, o ga-akwadebekwa uzo n'ihu m: Onye-nwe anyi, onye unu na-achọ, ga-abata n'ulo nso ya na mberede, obuna onye-ozu ogbugba-ndu ahụ, onye unu na-enwe mmasi n'ebe o no: lee, o ga-abia, ka Jehova nke ndi agha kwuru. Ma onye ga-enwe ike idi ubochi obibia ya? onye ga-eguzokwa mgbe o ga-aputa? n'ihina o di ka oku nke onye na-edozi ola, dikwa ka ncha nke ndi na-asa akwa: O ga-anodukwa dika onye na-edozi na onye na-eme ka olaocha di ocha: o ga-emekwa ka umu ndi Livai di ocha, sachapukwa ha dika olaedo na olaocha, ka ha wee nye Jehova onyinye n'ezie omume. Mgbe ahụ onyinye Juda na Jerusalem ga-atọ Jehova uto, dika n'ubochi ochie, na dika n'afọ ndi gara aga. Malakai 3:1-4.

Jon Baptist kwadoro uzo ka Kraist wee biaru na mberede ma sachapu ulo nso Ya. Isachapu ulo nso ahụ na mmalite na na njedebe ozi Kraist bu mmezu nke Malakai isi nke ato. Jon bu onye ozi ahụ kwadebere uzo maka Onye Ozi nke ogbugba ndu ka o mee ka umu Levi di ocha.

"N'ime ime ka e mere n'isacha ulo nso ahụ, Jisos na-ekwuputa ozi Ya dika Mesaya, ma na-abanye n'oru Ya. Ulo nso ahụ, e wuru ka o buru ebe obibi nke Onunọ nke Chi, ka e mere ka o buru ihe nkuzi anya nye Izrel na nye uwa. Site n'oge ebighi ebi niile, o bu nzube Chineke na ihe o bu e kere eke, site n'aka serafim ndi ahụ na-enwu gbaa ma di nso ruo n'ebe mmadu no, ga-abu ulo nso ka Onye Okike biri n'ime ya. N'ihina mmehie, mmadu kwusiri ibu ulo nso nye Chineke. N'ihina ihe ojoo gbara ya ochichiri ma mebie ya, obi mmadu anaghizi ekpughe ebube nke Onye Di Nso ahụ. Ma site n'idi mmadu nke Okpara Chineke, nzube nke Eluigwe ezuala. Chineke na-ebi n'ime mmadu, ma site n'amara nzoputa, obi mmadu aghokwa ozo ulo nso Ya. Chineke zubere na ulo nso ahụ di na Jerusalem ga-abu ihe akaebe na-adigide adigide banyere nnukwu akara aka ahụ mepere emepe nye mkpuruobi o bu. Ma ndi Juu aghotaghi ihe ulo ahụ ha ji oke mpako ele anya putara. Ha enyeghi onwe ha dika ulo nso di nso nye Mmuo Nso nke Chineke. Ogige ulo nso ahụ di na Jerusalem, ebe mkpotu ahia na-adighi nso juputara, na-anochi anya n'ezie nke ukwu ulo nso nke obi, nke e meruru emeru site n'onunọ nke agu anu ahụ na echiche na-adighi nso. N'isacha ulo nso ahụ puo n'aka ndi na-azu ahia na ndi na-ere ahia nke uwa, Jisos kwuputara ozi Ya nke isacha obi puo n'emeru emeru nke mmehie,—site n'agu uwa, ochicho icho onwe onye, agwa ojoo ndi ahụ na-emebi mkpuruobi. 'Onyenwe anyi, onye unu na-achọ, ga-abia na mberede n'ulo nso Ya, obuna Onye Ozi nke ogbugba ndu ahụ, onye unu na-enwe mmasi n'ime Ya: lee, O ga-abia, ka Jehova nke usuu ndi agha kwuru. Ma onye ga-anogide n'ubochi obibia Ya? onye ga-eguzokwa mgbe O putara? n'ihina O di ka oku onye na-anucha ola, dikwa ka ncha ndi na-asa akwa: O ga-anodu ala dika onye na-anucha na onye na-eme ka olaocha di ocha: O ga-eme ka umu Livai di ocha, sachapukwa ha dika olaedo na olaocha.' Malakai 3:1-3." The Desire of Ages, 161.

Jon Onye Na-eme Baptizim bu onye-ozu ahụ kwadebere ụzọ ka Kraịst bịa na mberede sachapụ ụlọ nsọ Ya, ma William Miller mezu kwara otu ọrụ nkwa ebe ahụ ka Kraịst bịa na mberede n'Ebe Kachasi Nso na Oktoba 22, 1844.

“Ọbịbịa nke Kraịst dika Nnukwu Onye Nchụàjà anyị n'Ebe Kachasi Nso, maka ime ka ebe nsọ dị ọcha, nke e gosipụtara na Daniel 8:14; ọbịbịa nke Nwa nke mmadụ n'ihu Onye Ochie nke Ụbọchị, dika e si kowaa ya na Daniel 7:13; na ọbịbịa nke Onyenwe anyị n'ụlọ nsọ Ya, dika Malakaj buru amuma ya, bu nkowa nke otu ihe omume ahụ; ma a na-anochikwa nke a anya site n'ọbịbịa nke onye na-alu nwanji ọhuru n'oriri alumi na nwunye, nke Kraịst kowara n'ilu banyere umu agboghọ iri ahụ, nke Matthew 25.” The Great Controversy, 426.

Jon na Mịla gosipụtara n'udị ihe isachapụ ahụ nke Malakaj nochiri anya ya, nke a na-emezu ugbu a n'akukọ ihe mere eme anyị ugbu a.

“Onye-amuma ahụ na-ekwu, ‘Ahuru m mmuo-ozu ozo ka o na-aridata site n'eluigwe, nwere ike di ukwu; e wee mee ka uwa niile maa ihè site n'ebube ya. O wee tie mkpu n'ike n'oké olu, si, Babilon ukwu ahụ adawo, adawo, ma o ghoala ebe obibi ndi mmuo ojoj’ (Mkpughe 18:1, 2). Nke a bu otu ozi ahụ nke e nyere site n'aka mmuo-ozu nke abuo. Babilon adawo, ‘n'ihu na o meela ka mba niile nuu mmanya nke iwe nke ikwa iko ya’ (Mkpughe 14:8). Gini bu mmanya ahụ?—Ozizi ugha ya. O nyewo uwa ubochi izu ike ugha n'onodu ubochi izu ike nke iwu nke ano, ma kwughachi ugha ahụ Setan buru uzo gwa Iv n'Iden—anwughị anwu nke mkpuru obi site n'okike. O gbasawo otutu njehie ndi ikwu ha n'ebe di anya na n'ebe sara mbara, ‘na-akuzi iwu mmadu dika ozizi’ (Matiu 15:9).”

“Mgbe Jisos malitere ozi Oha Ya, O mere ka e kpochapụ Ụlọ Nso ahụ n'ime mmebi nsọ ya nke isopuru ihe aru. N'etiti omume ikpezu nke ozi Ya bu nsacha nke abuo nke Ụlọ Nso ahụ. Ya mere, n'oru ikpezu maka ido uwa aka na nti, a na-enye choochi abuo oku abuo puru iche. Ozi mmuo ozi nke abuo bu, ‘Babilon adaala, adaala, obodo ukwu ahụ, n'ihu na o mere ka mba niile nuu mmanya nke iwe nke ikwa iko ya’ (Mkpughe 14:8). Ma n'oké mkpu nke ozi mmuo ozi nke ato, a na-anu olu sitere n'eluigwe na-asi, ‘Si n'ime ya puta, ndi m, ka unu ghara iso na mmehie ya, ka unu ghara inata kwa ihe otiti ya. N'ihu na mmehie ya eruola eluigwe, Chineke echetakwala ajo omume ya’ (Mkpughe 18:4, 5).” Selected Messages, book 2, 118.

Nsacha ulo nsọ abuo nke ozi Kraist, na nsacha ulo nsọ abuo nke akukọ ihe mere eme nke ndi Millerite, bu mmezu nke Malakaj isi nke ato, ha na-atukwa aka n'ihu gaa na nsacha ulo nsọ abuo ahụ nke malitere na Septemba 11, 2001, mgbe e wedara nnukwu ulo nile nke Obodo New York n'ala site n'imetu aka nke Chineke, ma mmuo ozi di ike nke Mkpughe iri na asato wee ridata ime ka uwa nwee ihè site n'ebube ya. N'etiti ihe ndi ozo, nke a na-agbagha efere akukọ ifo nke ndi oka mmuta okpukpe Laodisia nke Adventism na-enye, ndi na-ekwu na Ellen White bu Elaija onye amuma ahụ nke ga-abia tupu nnukwu ubochi nke Onyenwe anyi, nke dikwa egwu. Nsacha ulo nsọ nke na-eme mgbe mmuo ozi nke Mkpughe iri na asato na-aridata malitere afo iri asato na isii mgbe e tinyere Ellen White n'izu ike ikpezu ya.

Jon onye na-eme baptizim na ndi na-eso uzo ya, Mịla na ndi Mịlairait, na Future for America na-anochi anya ndi ozi ahụ na-akwadebe uzo maka Onyeozu nke ogbugba-ndu ka O wee bịa n'ulo nsọ Ya na mberede ma sachapụ ya n'ime mmebi-nsọ nkwalu ya.

Ịlajja, dika akara, na-anochi anya mmadu. O na-anochi anya mmadu a kporo site n'uzo ndu nkiti nke mmadu na-abughikwa onye ukochukwu na onye mmuta nka mmuta Chineke. Ozi ya na-egosi usoro ziri ezi nke Akwukwo Nso, nke bu iwu ndi e nyere site n'aka Ikike Kasi Elu. Ozi ya na-emegide usoro nke ndi ukochukwu Laodisia nke oge a, ya bu nke akuko ifo, omenala na odinala. O na-akwadebe uzo maka usoro idi ocha nke na-ebulite ndi ohuru a hoputara site n'ihe foduru n'ime ndi a hoputara e si n'akuku gafee. E debere usoro idi ocha ahụ n'onodu nke ime n'uzo mberede.

Ịlajja na-anochikwa kwa ozi na oru nke Chineke n'onwe Ya guzobere kpomkwem ma kowaa dika naani ozi nke Chineke.

Anyi ga-egosi nke a n'akuko ihe mere eme nke ndi Millerite n'isiokwu na-esote.

O wee ruo n'oge a na-achụ aja nke mgbede, Elaija onye-amuma bjarutere nso, wee si, O Onyenweanyi Chineke nke Abraham, Aizik, na nke Izrel, ka e mee ka a mara taa na gi onwe gi bu Chineke n'Izrel, nakwa na m bu ohu gi, nakwa na o bu n'okwu gi ka m mere ihe ndi a nile.
I Ndi Eze 18:36.